

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

GIÁO TRÌNH CƠ SỞ THẨM MỸ

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

NGUYỄN THỊ MAI HOA (Chủ biên) – ĐẶNG THU HƯƠNG

GIÁO TRÌNH CƠ SỞ THẨM MỸ

(Tái bản lần thứ nhất)

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	5
Chương 1: NHẬN THỨC CƠ BẢN VỀ THẨM MỸ	7
1.1. Giới thiệu một số thuật ngữ trong lĩnh vực hội họa	7
1.2. Làm quen với một số đồ dùng – dụng cụ vẽ	10
1.3. Chọn lựa và sử dụng bút chì	16
1.4. Giới thiệu cơ sở tạo hình	23
1.5. Cơ sở tạo hình trên mặt phẳng	26
1.6. Hình – nền – đường viền	28
1.7. Yếu tố của điểm	31
1.8. Các yếu tố liên quan tới đường nét	34
Bài tập chương 1	49
Chương 2: HÌNH CƠ BẢN – HÌNH KHỐI	50
2.1. Giới thiệu hình và khối	50
2.2. Phương pháp xây dựng hình cơ bản	52
2.3. Yếu tố khi xây dựng hình	58
2.4. Các nguyên tắc sắp xếp các loại hình cơ bản	59
2.5. Phương pháp xây dựng hình khối	61
2.6. Tương đồng và tương phản	64
2.7. Nguyên lý thị giác	65
2.8. Các yếu tố tạo hình trong không gian	68
Bài tập chương 2	73
Chương 3: THỊ CẢM VỀ MÀU SẮC	74
3.1. Những đặc trưng của màu sắc	74
3.2. Yếu tố màu sắc	75

3.3. Sắc độ và quan hệ đậm nhạt	82
3.4. Tính chất của màu	85
Bài tập chương 3	91
Chương 4: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU VÀ CÁCH ĐIỀU	
4.1. Mục đích	92
4.2. Yêu cầu	92
4.3. Phương pháp quan sát	92
4.4. Phương pháp cách điệu	93
Bài tập chương 4	100
Chương 5: CÁC LOẠI HÌNH BỐ CỤC	
5.1. Mục đích	101
5.2. Yêu cầu	101
5.3. Khái niệm về bố cục	101
5.4. Phương pháp xây dựng bố cục trong không gian tự nhiên	102
5.5. Các loại hình bố cục	105
5.6. Bố cục trang phục	109
Bài tập chương 5	122
TÀI LIỆU THAM KHẢO	126

Lời nói đầu

Trong nghệ thuật sáng tạo, *Cơ sở thẩm mỹ* là giai đoạn khởi đầu tìm hiểu những khái niệm cơ bản của các dạng đường, nét, hình, khối, màu sắc, bố cục và kết hợp với nguyên lý thẩm mỹ, nhằm đáp ứng bộ môn nghệ thuật tạo hình nói chung và trang trí trên sản phẩm nói riêng, là tiền đề trong hội họa và ứng dụng tạo hình mỹ thuật. Không những thế *Cơ sở thẩm mỹ* còn là bước chuẩn bị để chuyển sang giai đoạn sau, đi sâu nghiên cứu trong từng chuyên ngành như: Đồ họa, điêu khắc, trang trí nội thất, thiết kế thời trang,...

Mục đích của môn học *Cơ sở thẩm mỹ* là làm rõ được quy luật phát triển của hình khối trong thế giới của vật chất xung quanh, bằng sự phân tích có tính sáng tạo tổng hợp kết hợp với sự khéo léo tinh tế thông qua thị giác sẽ đem lại cảm nhận phong phú và đầy sáng tạo, đó là yếu tố cơ bản nhất của người họa sỹ thiết kế trong tương lai. Nghiên cứu và hiểu rõ về trang trí hoa văn, hình và khối, phương pháp thể hiện và cách điệu, thông qua cách sáng tạo đa dạng phong phú từ cảm xúc đến chất liệu, từ màu sắc đơn giản đến phức tạp, vạn vật thiên nhiên được đơn giản cách điệu ứng dụng với kỹ năng được thể hiện có tính hệ thống khoa học mà vẫn không mất đi sự nghiên cứu sáng tạo ứng dụng trong cuộc sống.

Chúng tôi đề cập tới vấn đề cốt lõi cơ bản trong hội họa và cố gắng đưa ra những hình ảnh mang tính chất dẫn chứng cụ thể để sinh viên có thêm tư liệu tham khảo, phát huy sự sáng tạo với những sinh viên mới bước đầu bắt tay vào những nét vẽ đầu tiên.

Trên cơ sở cung cấp cho sinh viên những kiến thức, kỹ năng thực hành cơ bản để làm được bài tập theo yêu cầu của giáo trình và cảm nhận thẩm mỹ của từng sinh viên. Đáp ứng yêu cầu về nhận thức môn *Cơ sở thẩm mỹ*, sinh viên có khả năng tự tin và yêu thích về cái đẹp trong mỹ thuật, định hướng học tập và

rèn luyện tay nghề cho tương lai. Môn học sẽ phát huy khả năng quan sát, tìm tòi, liên hệ và sáng tạo, không áp đặt, gò ép theo khuôn mẫu nhất định nào đó với sinh viên; phát huy tính tích cực, sáng tạo và đề cao tính độc lập trong từng bài học.

Mỗi một bài tập được coi như một tác phẩm, tác phẩm đó phải mang tính ứng dụng trang trí cho các sản phẩm nói chung cũng như trang trí trên trang phục nói riêng, nhằm đem lại cái đẹp phục vụ cho cuộc sống con người hiện đại của thế kỷ XXI.

Trong quá trình biên soạn, mặc dù có nhiều cố gắng nhưng giáo trình vẫn còn những thiếu sót nhất định. Rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của bạn đọc để giáo trình được hoàn thiện hơn trong lần xuất bản sau.

TÁC GIẢ